

fen og een til Personen. Men, medens jeg har nogen Tilbøielighed for dette System, stemmer det dog, ogsaa efter den foreliggende Sag at dømme, neppe med den høitærede Ministers Tankegang. Men, naar dette ikke er Tilfældet, saa seer jeg ikke, hvad det i mindste Maade kommer Academiets Bestemmelse ved, hvorvidt det har en usikker Forbring paa 116000 Rbd. Finder den rette Myndighed, at Sorø Academies Midler bør anvendes til Foretagender, hvortil der kræves, foruden hvad Sorø Academie med største Anstrengelse kan opsamle, jeg vil sige indtil 50000 Rbd. Tilfud om Aaret, nu saa bevilger den lovgivende Myndighed det, saa skaffer Danmark det tilveie, og saa anvendes det ved Sorø Akademie, forudsat at det just skal anvendes der. Og findes det, at Sorø Akademie ingen saadan Bestemmelse har, at de Bygninger have vi intet Videre at gjøre ved, at paa det Sted have vi saa godt som Intet eller dog kun ganske Ubetydeligt at gjøre, nu saa regne vi Alt, hvad vi faae der, for der at være tilovers, og lægge det, ikke til Sorø Academies Skuffe, men til de Indtægter, vi kunne disponere over, som den lovgivende Magt iøvrigt finder det rigtigt.

Jeg skal endnu kun bede om Tilladelse til, paa dette Stadium af Sagen, og saalange det ikke bliver nødvendigt at gaae ind paa at berøre de Erfaringer, Udvalget har gjort under dets Forhandlinger ved Hjælp af de forelagte Documenter, at gjøre en eneste Bemærkning, og det er den, at Sorø Academie har endnu, — man maa virkelig paasjønne en saa uegennyttig moralsk Person, — givet eet Bidrag til det lærde Skolevæsen, der ikke maa glemmes. Thi Sorø Academie, der væsentlig er blevet forandret til en lærd Skole, som med særdeles gode Arbejdskræfter baade i den ene og den anden Retning virker saaledes i Bestegnen af Sjælland, at f. Ex. en lærd Skole 2 Mile derfra kan anses som overflødig og ophæves. Jeg tor troe, at det er et brillant Bidrag til det lærde Skolevæsen og til det almindelige Skolefond, naar man sætter den istand til at undvære en Skole, den hidtil underholdt, lige ved Siden deraf.

Treschow: Dersom det ærede Thing vil-

liger Realiteten af Udvalgets Betænkning, saa kunde maaskee de Lovlyd, der ere tilfæede med Hensyn til Formaliteten, hvad bemeldte Udvalgets Betænkning angaaer, høves derved, at Thinget stemte imod dette Lovforslags Overgang til 2den Behandling.

Thalbitzer: Ved at læse den os forelagte Betænkning, kan jeg ikke nægte, at jeg, saalange jeg kun faae paa Præmisserne, troede, at Udvalget var kommen til en anden Conclusion, idet det forekommer mig, at Lovforslaget er meget stærkt forsvaret af Udvalget. Imidlertid har Udvalget dog ogsaa allerede i Præmisserne antydnet, at dets Mening ikke var, at Gjælden burde eftergives, idet det har yttret, at det allerede er et stort Gode for Skolefonden, naar Forholdet kan vedblive, som det er. Dersom Udvalget havde sagt, at det var et Gode for Skolefonden, saa skulde jeg være villig til at indrømme, at det er et Gode at have et Laan, som man ikke forrenter; men for at det skulde blive til et stort Gode, maa jeg antage, at Bestyrelsen helst vilde have Laanet aldeles eftergivet. Skolefonden har ellers kun en moralsk Garantie for, at Gjælden ikke vil blive krævet, og den juridiske Garantie maa dog vel her som overalt være at foretrække. Jeg troer heller ikke, at denne svævende Tilstand kan være tilfredsstillende for Bestyrelsen af Skolefonden, da den jo ikke veed, hvorvidt den kan disponere over Skolefondens Midler til nyttige Foretagender, saaledes som naar man bestemt veed, at hiint Laan er eftergivet. Et Medlem af det ærede Udvalg har yttret, at Sagen vilde vedblive at være uklar alligevel om ogsaa Lovforslaget vedtoges; men det forekommer mig, at det er meget uklart, som det nu er; thi man veed ikke, om Gjælden bliver eftergivet eller ikke eftergivet; men derimod bliver det først klart, naar vi vedtage Loven. Forøvrigt skal jeg ikke videre indlade mig paa Sagen, men blot henholde mig til, hvad Cultusministeren med en idetmindste for mig saa overbevisende Kraft har yttret om det Hensigtsmæssige i, at Udfastet bliver til Lov. Jeg skal blot her erklære, at jeg vil stemme for, at Forslaget skal nyde Fremme.

v. Stocken: Den samme Erklæring finder